

BESLUT

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2017/2350

av den 9 augusti 2016

om föreläggande om böter för Portugal för underlåtenhet att vidta effektiva åtgärder för att komma till rätta med ett alltför högt underskott

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 av den 16 november 2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet ⁽¹⁾, särskilt artikel 6, och

av följande skäl:

- (1) Rådet har genom beslut av den 12 juli 2016, enligt artikel 126.8 i fördraget, fastställt att inga effektiva åtgärder har vidtagits av Portugal för att korrigera det alltför stora underskottet med anledning av rådets rekommendation av den 21 juni 2013 enligt artikel 126.7 i fördraget.
- (2) Till följd av rådets beslut av den 12 juli 2016, enligt vilket Portugal inte har vidtagit effektiva åtgärder för att korrigera det alltför stora underskottet, bör kommissionen rekommendera att rådet förelägger böter.
- (3) De böter som Portugal ska föreläggas bör i princip uppgå till 0,2 % av landets BNP det föregående året, men rådet kan sätta ned beloppet eller avstå från förelägandet om det föreligger exceptionella ekonomiska omständigheter eller efter en motiverad begäran från den berörda medlemsstaten.
- (4) Portugals BNP uppgick 2015 till 179,37 miljarder EUR och 0,2 % av denna BNP motsvarar 358 738 200 EUR.
- (5) I enlighet med artikel 2.3 i förordning (EU) nr 1173/2011 avses med *exceptionella ekonomiska omständigheter* omständigheter där ett underskott i den offentliga sektorns finanser anses överskrida referensvärdet undantagsvis, i den mening som avses i artikel 126.2 a andra strecksatsen i fördraget, på så sätt som anges i rådets förordning (EG) nr 1467/97 ⁽²⁾. Enligt sistnämnda förordning ska ett sådant underskott anses överskrida referensvärdet undantagsvis när det orsakas i) av en ovanlig händelse utanför den berörda medlemsstatens kontroll som har stor inverkan på den offentliga sektorns finansiella ställning, eller ii) av en allvarlig konjunkturnedgång, dvs. en negativ årlig BNP-tillväxt eller ett ackumulerat produktionsbortfall under en långvarig period med mycket låg årlig BNP-tillväxt i förhållande till dess potential.
- (6) En utvärdering av tillämpningen av de ovannämnda villkoren för Portugal ger följande slutsatser:
 - Även om Portugals årliga BNP-tillväxt har minskat snabbare än väntat under 2011 och 2012 har ekonomin visat en svag återhämtning sedan våren 2013. Arbetslösheten ökade också avsevärt fram till 2013 men återgick till en nedåtgående trend under 2014, när den portugisiska ekonomin till slut började återhämta sig. BNP har ökat betydligt över tillväxten i potentiell produktion sedan 2014, och denna situation förväntas fortsätta under 2016. Enligt kommissionens vårprognos 2016 förväntas BNP fortsätta att öka med 1,5 % under 2016, och öka ytterligare till 1,7 % under 2017. Följaktligen har det inte förelegat någon allvarlig konjunkturnedgång under den period som omfattas av rådets rekommendation av den 21 juni 2013 (dvs. 2013–2015).
 - Inte heller har någon ovanlig händelse utanför medlemsstatens kontroll som har stor inverkan på de offentliga finanserna ägt rum under perioden 2013–2015.
- (7) Därför föreligger inga exceptionella ekonomiska omständigheter som skulle motivera en nedsättning av bötesbeloppet.

⁽¹⁾ EUTL 306, 23.11.2011, s. 1.

⁽²⁾ Rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EGTL 209, 2.8.1997, s. 6).

- (8) Den 18 juli 2016 lämnade Portugal in en motiverad begäran till kommissionen om att rekommendera rådet att bötesbeloppet fastställs till noll. Till stöd för sin begäran angav Portugal följande skäl:

Portugal erinrar om den betydande finanspolitiska konsolidering och de strukturreformer som genomförts under det senaste ekonomiska anpassningsprogrammet. Portugal bekräftar också sitt starka åtagande att komma till rätta med det alltför stora underskottet under 2016, inklusive åtagandet om att vid behov vidta åtgärder för att korrigera budgetavvikelser, och att genomföra en finanspolitisk anpassning år 2017 i linje med den finanspolitiska landsspecifika rekommendation som rådet antog den 12 juli 2016. Portugal anser att tillämpningen av sanktioner skulle inverka negativt på möjligheterna att uppnå budgetmålen att korrigera det alltför stora underskottet under detta år. Portugal pekar också på ekonomisk-politiska åtaganden, i synnerhet när det gäller stabiliseringen av det finansiella systemet och de åtgärder som presenterats i det nationella reformprogrammet för 2016. Slutligen anser Portugal att alla former av sanktioner skulle vara olämpliga i det nuvarande europeiska och internationella sammanhanget, särskilt med tanke på de stora osäkerheter som härrör från resultatet av folkomröstningen i Förenade kungariket om medlemskap i unionen.

- (9) En bedömning av de ovannämnda argumenten leder till nedanstående överväganden.
- (10) Även om Portugal inte vidtog effektiva åtgärder för att åtgärda det alltför stora underskottet i enlighet med rådets rekommendation av den 21 juni 2013, var den sammanlagda finanspolitiska korrigeringen från 2010 till 2014 verkligen mycket stor. Minskningen av det nominella underskottet, exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder, med mer än 5 % av BNP, berodde på en förbättring av det strukturella saldot med mer än 6 %. Denna utveckling avstannade dock efter slutförandet av det ekonomiska programmet, såsom påpekas i rådets beslut av den 12 juli 2016. Den finanspolitiska korrigeringen har åtföljts av omfattande strukturreformer inom ramen för anpassningsprogrammet som framgångsrikt slutfördes i juni 2014, vilket har lagt grunden för en mer solid ekonomisk återhämtning. Betydande utmaningar kvarstår, eftersom den fortsatt höga offentliga och privata skuldsättningen är en börda för ekonomin, och den fortsatt höga arbetslösheten hämmar ekonomisk anpassning.
- (11) De portugisiska myndigheternas åtagande att korrigera det alltför stora underskottet under 2016 och att följa den finanspolitiska landsspecifika rekommendationen 2017 är ett viktigt tecken på att regeringen har för avsikt att följa stabilitets- och tillväxtpaktens regler. För 2016 upprepar regeringen sitt åtagande i Eurogruppen den 11 februari 2016 att, när så är nödvändigt, anta finanspolitiska åtgärder för att korrigera potentiella avvikelser från budgetgenomförandet. Regeringen åtar sig även att bibehålla frysningen av vissa anslag uppgående till 0,2 % av BNP enligt stabilitetsprogrammet. Bilagan till den motiverade begäran av den 18 juli 2016 innehåller ytterligare information om hur dessa anslag kan användas, vilket gör åtagandet att inte använda anslagen så länge som frysningen behövs mer trovärdigt. För det första anges det att anslagen har öronmärkts för offentliga institutioner vars finansiering redan har ökat jämfört med 2015; det är därför möjligt att de inte begär mer stöd. För det andra måste offentliga förvaltningar för att få tillgång till dessa budgetanslag uppvisa regleringsbrev som kräver uttryckligt godkännande av finansministern. Dessa anslag är slutligen även utöver redan budgeterade anslag och reserver som också kräver godkännande.
- (12) När det gäller den varaktiga korrigeringen av det alltför stora underskottet, särskilt budgeten för 2017, hänvisar den motiverade begäran av den 18 juli 2016 huvudsakligen till det kommande utkastet till budgetplan som ska lämnas in i oktober 2016, och Portugal åtar sig att efterkomma den finanspolitiska landsspecifika rekommendationen, i vilken det uppställs krav på en strukturell anpassning på minst 0,6 % av BNP. Detta är en förbättring jämfört med den strukturella anpassning på endast 0,35 % av BNP som anges i stabilitetsprogrammet för 2017, medan de specifika anpassningsåtgärderna ännu inte fastställts.
- (13) När det gäller de negativa effekter som sanktioner påstås medföra för korrigeringen av det alltför stora underskottet 2016, begränsas böterna enligt artikel 6.1 i förordning (EU) nr 1173/2011 till 0,2 % av BNP, ett belopp som är tillräckligt lågt för att vara förenligt med korrigeringen av det alltför stora underskottet. Dessutom skulle eventuella böter inte påverka förändringen av det strukturella saldot.
- (14) Åtagandet att gå vidare med strukturreformer på den ekonomiska politikens centrala områden, och med åtgärder för att stabilisera banksystemet, är välkommet, eftersom sådana reformer också ingår i de relevanta landsspecifika rekommendationer som riktats till Portugal. När det gäller andra strukturreformer som planeras för 2016 och framåt, i likhet med dem som är avsedda att förbättra företagsklimatet eller ta itu med underkapitalisering för företag, avviker de angivna åtgärderna inte väsentligt från dem som presenterades redan i det nationella reformprogrammet för 2016. Även om dessa reformer i princip är sunda, omfattas de av genomföranderisker. Slutligen hänvisas det i bilagan till den motiverade begäran av den 18 juli 2016 uttryckligen till behovet att fastställa ett program för att minska antalet nödlidande lån.

- (15) När det gäller beslutets lämplighet i det rådande europeiska och internationella läget är Europeiska rådet fullt medvetet om den ökade osäkerheten i dagsläget, i synnerhet med hänsyn till resultatet av folkomröstningen i Förenade kungariket om medlemskap i unionen.
- (16) Mot bakgrund av Portugals motiverade begäran av den 18 juli 2016 och med beaktande av föregående punkter, framför allt den finanspolitiska anpassningen som genomförts inom ramen för det ekonomiska anpassningsprogrammet, som åtföljdes av omfattande strukturreformer, nämligen åtagandena i) att, när så är nödvändigt, anta finanspolitiska åtgärder för att korrigera potentiella avvikelser i genomförandet av budgeten 2016, ii) att genomföra en ytterligare strukturell anpassning med 0,25 % av BNP 2017 jämfört med den justering på 0,35 % av BNP som anges i stabilitetsprogrammet från april 2016, och iii) att genomföra strukturreformer på centrala områden, med hänsyn till befintliga utmaningar, inbegripet åtgärder för att stabilisera banksystemet, anses de skäl som lagts fram av Portugal motivera att rådet avstår från att förelägga böterna på 0,2 % av BNP.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Rådet avstår från att förelägga Portugal böterna på 0,2 % av BNP för underlåtenhet att vidta effektiva åtgärder med anledning av rådets rekommendation av den 21 juni 2013.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Portugal.

Utfärdat i Bryssel den 9 augusti 2016.

På rådets vägnar
M. LAJČÁK
Ordförande
